

SAMENVATTING BEGROTING 2025

Digitale begroting 2025

- Op portal P&C cyclus: Digitale begroting
- Beschikbaar op: <https://borger-odoorn.pcportal.nl/>
- Voordelen digitaal: leesbaarheid, snel zoeken en mogelijkheid om door te klikken.
- Er is ook een geprint exemplaar beschikbaar voor de raadsleden en fractie-assistenten.
- Doel van deze uitreiking: Samenvatting en accent op politieke keuzes.

Kadernota 2025

- Doel kadernota is voorsorteren op de begroting.
- In de kadernota heeft uw raad zich uitgesproken voor wat betreft de bestedingsvoorstellen.
- In de begroting 2025 heeft het college dit overgenomen en enkele nieuwe voorstellen gedaan, zoals Wijkrenovatie, Kansencoach, Nedersaksenlijn en het Hunzehuys.

Begroting 2025

- Derde begroting in deze bestuursperiode
- Evenwichtige begroting in onzekere tijden
- Laatste begrotingsjaar (2026) in deze bestuursperiode zal beleidsarm zijn.
- Urgente maatschappelijke opgaven nog steeds actueel
- Voorzet kadernota qua bestedingsvoorstellen overgenomen.

Beslispunten begroting 2025

In deze begroting wordt de raad voorgesteld om vast te stellen:

1. De ambities en doelen voor 2025.
2. De bestuurlijke bestedingsvoorstellen 2025.
3. De stijging van het tarief OZB van 2,75%.
4. De uitgangspunten voor de tarieven afvalstoffenheffing en rioolrechten.
5. Een onttrekking doen aan de VAR voor de bestuurlijke bestedingsvoorstellen van € 1,65 miljoen.
6. Het instellen van een Bestemmingsreserve Wijkrenovatie.
7. De begroting 2025, met inachtneming van de bovenstaande beslispunten.

Urgente maatschappelijke opgaven

- Wonen
- Armoede en bestaanszekerheid
- Preventie en inclusie
- Zorg en voorzieningen dichterbij
- Duurzaamheid
- Participatie

Meerjarig investeringsplan

- Het MJIP is een bijlage bij de begroting 2025.
- Voorstel MJIP

	Investeringsmet hoge prioriteit	Investerings	Structureel
			2025
1	Gemeentehuis, renovatie en verduurzaming	3.000.000	150.000
2	Bruggen	196.800	11.000
3	Nieuwbouw School 59 en 75 in Buinerveen	515.050	3.000
4	Lokaal bewegingsonderwijs in Buinerveen	714.230	11.964
5	2e Exloërmond, scholen IHP en MFA	5.077.000	228.465
6	Fietspad Exloo-Leewal	75.000	5.625
7	Top terrein (aanpassing gemeentewerf)	167.000	11.500
8	Investerings GVVP 2025	600.000	45.000
	Totaal:	10.345.080	466.554

Septembercirculaire 2024

De uitkomsten van de septembercirculaire zijn verwerkt in deze begroting.

	2025	2026	2027	2028	2029
Stand meicirculaire 2024	61.689.857	59.268.829	60.627.634	61.840.531	61.840.531
Stand septembercirculaire 2024	61.847.696	59.872.770	61.327.655	62.497.652	62.693.034
Effect septembercirculaire 2024 af taakmutaties:	157.839	603.941	700.021	657.121	852.503
openbare bibliotheken	100.000	100.000			
Netto resultaat	57.839	503.941	700.021	657.121	852.503

Deze middelen hebben we toegevoegd aan het budget voor de indexaties.

Stelpost indexatie

- Voorstel stelpost indexatie:

STELPOST INDEXATIE	2025	2026	2027	2028	2029
STAND KADERNOTA 2025 mutaties	-990.037	-1.076.055	-1.096.874	-1.097.667	-1.097.667
1. Indexatie Sociale teams	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000	-230.000
2. Indexatie Stichting Andes	-352.000	-352.000	-352.000	-352.000	-373.500
3. Jeugd	-1.900.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
4. Jeugd extra budget gemeentefonds	720.269				
5. Onttrekking Bestemmingsreserve Jeugd	979.000				
6. WMO	-700.000	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
7. Effecten gemeentefonds meicirculaire 2024	2.740.093	1.283.675	2.379.563	3.053.347	3.053.347
8. Overige mutaties	-8.514	-9.244	-9.992	-10.759	-621.599
9. Effecten gemeentefonds septembercirculaire 2024	57.839	503.941	700.021	657.121	852.503
STAND begroting 2025	386.650	-309.683	960.718	1.590.042	1.083.084

Stelpost indexatie

- We verwachten dat het restant van circa 900.000 nodig is om in het lopende jaar 2025 in te zetten. O.a. voor de CAO gemeenten verwachten we dat de opgenomen 2% ontoereikend zal zijn.

Lastendruk

Omschrijving	OZB	Reinigingsheffingen	Rioolheffing	Totaal	Lastendruk
Opbrengst 2024, incl. areaaluitbr.	7.014.176	2.601.517	3.186.678	12.802.371	
1. Mut. OZB + 2,75%	192.890			192.890	
2. Mut. Reinigingsheffingen		172.471		172.471	
3. Mut. Rioolheffing			26.427	26.427	
Totaal verhoging	192.890	172.471	26.427	391.788	3,06%
Opbrengst exclusief areaal 2025	7.207.066	2.773.988	3.213.105	13.194.160	
Areaaluitbreiding 2025/afrondding	46.562			46.562	
Opbrengst 2024	7.253.628	2.773.988	3.213.105	13.240.722	

Lastendruk

Voor een gemiddeld huishouden betekent de aanpassing van OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten in 2025 een stijging van afgerond € 30 per jaar.

Lastendruk per huishouden	2024	2025
OZB	466	479
Afvalstoffenheffing	234	249
Rioolrechten	249	251
Totaal:	949	979

Dynamische prioriteiten lijst

- Autonome voorstellen:

Ten opzichte van Kadernota zijn er geen nieuwe autonome voorstellen aangedragen.

Dynamische prioriteiten lijst

]

		Structureel	Incidenteel
		2025	2025
	Voorstellen Kadernota 2025		
	Investerings		
1	2e Exloërmond herstructurering openbare ruimte		pm
	Subtotaal:	0	0
	Beleidsmatige voorstellen		
1	Trainees		265.000
2	Uitvoeringsbudget bewegen in de openbare ruimte		100.000
3	Formatie griffie		96.000
4	Nedersaksenlijn		50.000
5	Novex/DPLG		50.000
6	Mentale weerbaarheid ter voorkoming schooluitval		90.000
7	Kansencoach		pm
8	Verduurzaming brandstof voertuigen BORG (HVO100)	43.000	
9	Budgetcoaches en projectcoördinator Financieel Team		175.000
10	Cultuurcoach		36.500
11	LEADER bijdrage Oost-Drenthe 2024-2027		38.000
12	Dutch TechZone		26.000

Dynamische prioriteiten lijst

vervolg

13	Economische beleidsvisie 2025-2030		30.000
14	Bijdrage programma Vitale Vakantieparken(VVP) Drenthe 2025-2027		20.000
15	Uitvoering Omgevingsprogramma Exloo		pm
	Subtotaal:	43.000	976.500
	Bestuursprogramma		
16	Preventie en inclusie		25.000
17	Duurzaamheid		250.000
18	Participatie		25.000
	Subtotaal:	0	300.000
	Totaal:	43.000	1.276.500

Additionele voorstellen

Na de vaststelling van de Kadernota is er nog een aantal aanvullende bestedingsvoorstellen voor beleidsintensivering (DPL), deze zijn in de onderstaande tabel vermeld.

		<u>Structureel</u>	Incidenteel
	Nieuwe bestuurlijke bestedingsvoorstellen	2025	2025
1	Wijkrenovatie		250.000
2	Kansencoach		210.000
3	Nedersaksenlijn		100.000
4	Hunzehuys		900.000
	TOTAAL nieuwe bestuurlijke bestedingsvoorstellen	0	1.460.000

Knop 1 Saldo begroting

KNOP 1 SALDO begroting	2025	2026	2027	2028	2029
STAND KADERNOTA 2025	146.731	588.897	113.886	49.701	49.701
1. Indexaties 2029	0	0	0	0	-29.439
2. Financiering	3.216	-5.240	21.840	-1.563	-46.645
3. Actualisatie kleinere budgetten	119.681	138.041	97.218	88.649	70.353
4. Autonome bestedingsvoorstellen	0	0	0	0	0
5. Bestuurlijke bestedingsvoorstellen	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000	-43.000
6. Overheveling naar knop 2	-200.000				
STAND BEGROTING 2025	26.628	678.699	189.944	93.787	970

Knop 2 Budget beleidsintensivering

KNOP 2 Beleidsintensivering (DPL)	2025
STAND KADERNOTA 2025	1.153.272
mutaties	
1. Wijkrenovatie	-250.000
2. Kansencoach	-210.000
3. Nedersaksenlijn	-100.000
4. Hunzehuys	-900.000
5. Bestuurlijke bestedingsvoorstellen	-1.276.500
6. Overheveling van knop 1	200.000
7. Onttrekking uit de VAR	1.650.000
STAND begroting 2025	266.772

TOTAAL overzicht

TOTAAL van de Knoppen	2025	2026	2027	2028	2029
Knop 1 Saldo van de begroting	26.628	678.699	189.944	93.787	970
Knop 2 Beleidsintensivering	266.772	0	0	0	0
Budget voor Indexaties	386.650	-309.683	960.718	1.590.042	1.083.084
Budget voor Meerjarig Investeringsplan	2.901	2.901	2.901	2.901	2.901
TOTAAL	682.951	371.917	1.153.563	1.686.730	1.086.955

Vrije Algemene Reserve

Het verloop van de VAR is als volgt:	Bedrag
Stand per 1 januari 2024	€ 7.404.807
Af: bestuurlijke voorstellen Berap 2024-I	- € 750.000
Af: MJIP Begroting 2024	-1.622.000
Af: Aanvulling knop 2 Begroting 2024	-€ 800.000
Af: Nieuw clubgebouw S.V. Borger BOSA subsidie	-€ 525.000
Bij: uit bufferreserve gronden	€ 300.000
Bij: rekeningresultaat 2023	€ 1.383.332
Bij: opheffen reserve Covid	€ 416.676
Stand per 1 januari 2025	€ 5.807.815
Af: Vervroegde afschrijving Kadernota 2025	-2.000.000
Stand voor Begroting 2025	€ 3.807.815
AF: bestuurlijke voorstellen Begroting 2025	-€1.650.000
Stand na vaststelling Begroting 2025	€ 2.157.815

Vrije Algemene Reserve

- Stand 2,2 miljoen
- Minimum omvang volgens kaders van de raad: 1 % van de totale lasten van de begroting = 1 miljoen
- College wil warme overdracht voor de nieuwe bestuursperiode en daarbij de stand van begin bestuursperiode = 4,1 miljoen.
- Om dit te realiseren worden diverse scenario's uitgewerkt zoals voordelen jaarrekening en/of overheveling (meer dan noodzakelijke deel van) bestemmingsreserves.

Financiële update 2024

- Op verzoek van de raad wordt deze gemaakt.
- Deze wordt aangeboden gelijktijdig met de begroting, zodat de raad de inhoud van deze update kan betrekken bij de behandeling van de begroting.
- Halverwege oktober wordt de update aangeboden en toegevoegd aan de stukken.

“Tipje van de sluier”:

- Voordelen: Algemene uitkering, kapitaallasten,
Nadelen: Sociaal domein
- Per saldo: verwacht voordeel voor de jaarrekening 2024.

Conclusie

- Nog steeds onzekere tijden.
- Regeerprogramma: VNG maakt zich ernstige zorgen over de gevolgen van de ontwikkeling van de gemeentefinanciën voor de balans tussen taken en middelen. Er volgt onderzoek op 4 thema's:
 - bestaanszekerheid:
 - versterking van het voorzieningenniveau:
 - aandacht voor de relatie tussen het zorgdomein en het sociale domein:
 - het versnellen van de woningbouwopgave.
prijsstijgingen?

Conclusie

- Prijsstijgingen: ook in 2025 zal er sprake zijn van hoge inflatie.
- In onze begroting zijn de lasten deels geïndexeerd. (bedrijfsvoering en GR'en).
- De inflatie voor de maand augustus 2024 nog 3,6%. In deze begroting hebben we hierop geanticipeerd door de stelpost indexatie te verhogen met de voordelen uit de mei- en septembercirculaire. Hierdoor is er budgettaire ruimte om de hogere prijzen te kunnen opvangen.

Conclusie

- Focus blijft op vijf Urgente Maatschappelijke Opgaven.
- Na de Kadernota 4 nieuwe bestedingsvoorstellen: Wijkrenovatie, Kansencoach, Nedersaksenlijn, Hunzehuys.

Conclusie

- Lastendruk van 3,06%. Lager dan inflatie.
- Sluitende behoedzame begroting. Met veel onzekerheden.
- Ruimte in de stelpost indexatie voor toekomstige prijsstijgingen (zoals CAO).

Planning

- maandag 14 oktober 2024: speeddate
- maandag 21 oktober 2024: commissie financiën
- donderdag 7 november 2024: besluitvorming raad

Speeddate 14 oktober 2024

- Fysiek in gemeentehuis
- Twee groepen (MT/beleidsmedewerkers en Financiën)
- Er wordt, indien noodzakelijk, beleidsmatige expertise ingeschakeld bij MT tafel.
- Indeling en instructie volgen.

Rondvraag

